

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Commissie Milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

VOORLOPIGE VERSIE
2007/2005(INI)

28.2.2007

ONTWERPVERSLAG

over een EU-strategie ter ondersteuning van de lidstaten bij het beperken van
aan alcohol gerelateerde schade
(2007/2005(INI))

Commissie Milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

Rapporteur: Alessandro Foglietta

PR\655186NL.doc

PE 386.293v01-00

Externe Vertaling

NL

NL

INHOUD

Bladzijde

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT3

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over een EU-strategie ter ondersteuning van de lidstaten bij het beperken van aan alcohol gerelateerde schade (2007/2005(INI))

Het Europees Parlement,

- gelet op artikel 152 van het EG-verdrag,
 - gezien de mededeling van de Commissie over een EU-strategie ter ondersteuning van de lidstaten bij het beperken van aan alcohol gerelateerde schade (COM(2006)0625),
 - gezien aanbeveling 2001/458/EG van de Raad van 5 juni 2001 betreffende alcoholgebruik door jongeren, in het bijzonder kinderen en adolescenten¹,
 - gezien de conclusies van de Raad van 5 juni 2001 inzake een strategie van de Gemeenschap ter beperking van aan alcohol gerelateerde schade²,
 - gezien aanbeveling 2004/345/EG van de Raad van 6 april 2004 inzake handhaving op het gebied van verkeersveiligheid³,
 - gezien de verklaring van de WHO in Stockholm inzake jonge mensen en alcohol van 2001,
 - gelet op diverse arresten van het Europees Hof van Justitie (zaak Franzen (C-189/95), zaak Heinonen (C-394/97), zaak Gourmet (C-405/98), Catalonia (C-190 en C-179/90), Loi Evin (C-262/02 en C-429/02),
 - gelet op de resolutie van de WHO van 25 mei 2005 over volksgezondheidsproblemen die worden veroorzaakt door schadelijk gebruik van alcohol (WHA 58.26),
 - gezien doelstelling 12 van Health 21 van 1999 en het Actieplan Alcohol 2000-2005 van de WHO in de Europese Regio,
 - gelet op artikel 45 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie Milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (A6-0000/2007),
- A. overwegende dat het probleem van alcoholmisbruik evident is op Europees niveau en de oorzaak is van een groot percentage van de ziekte- en sterfgevallen, in het bijzonder onder jonge mensen, en overwegende dat de noodzaak om verantwoordelijke drinkgewoonten te bevorderen momenteel een prioriteit is voor alle lidstaten,
- B. overwegende dat excessief gebruik van alcohol een gezondheidsdeterminant is aanzien

¹ PB L 161 van 16.6.2001, blz. 38.

² PB C 175 van 20.6.2001, blz. 1.

³ PB L 111 van 17.4.2004, blz. 75:

het leidt tot verslaving en overwegende dat de Europese Unie op grond van artikel 152 van het Verdrag de bevoegdheid en verantwoordelijkheid heeft om volksgezondheidsproblemen aan te pakken door nationale activiteiten op dit gebied aan te vullen,

- C. overwegende dat de EU in nauwe samenwerking met de lidstaten maatregelen kan nemen ter voorkoming van aan alcohol gerelateerde gezondheidsrisico's, alsmede secundaire schadelijke gevolgen van alcoholmisbruik, zoals foetaal alcoholyndroom, leveraandoeningen, kanker, verhoogde bloeddruk, hartaanvallen, agressief gedrag, met name binnen het gezin, verkeersongevallen, ongelukken op het werk en geweld,
- D. overwegende dat het Europees Hof van Justitie herhaaldelijk heeft bevestigd dat de bestrijding van aan alcohol gerelateerde schade een belangrijke en gegronde doelstelling voor de volksgezondheid is,
- E. overwegende dat de drinkgewoonten en -tradities aanzienlijk variëren in de verschillende delen van de Europese Unie, een gegeven waarmee rekening moet worden gehouden bij het formuleren van een Europese aanpak van aan alcohol gerelateerde problemen; overwegende dat een enkel, uniform alcoholbeleid voor alle EU-landen niet mogelijk is, maar dat elke lidstaat zich zou moeten buigen over de aard van de aan alcohol gerelateerde schade en passende oplossingen moet vinden voor lokale schadelijke situaties,
- F. overwegende dat verantwoordelijke drinkgewoonten zouden moeten worden gedefinieerd en gestimuleerd door middel van Europese campagnes gericht op de bevolking en dat er krachtige maatregelen zouden moeten worden genomen om alcoholmisbruik te voorkomen, in het bijzonder in het verkeer en op het werk, en om alcoholconsumptie door minderjarigen en zwangere vrouwen te ontmoedigen,
 - 1. verwelkomt de aanpak die de Commissie heeft gekozen in haar mededeling over alcoholmisbruik en de schadelijke gevolgen daarvan voor de gezondheid; doet echter een oproep aan de Commissie om tastbaardere maatregelen te ontwikkelen die zijn gericht op de kwetsbaarste groepen, zoals jonge mensen en zwangere vrouwen, en de gevoeligste categorieën, zoals bestuurders en werkenden;
 - 2. erkent dat matig alcoholgebruik niet gedemoniseerd moet worden en dat dit kan worden gezien als een onderdeel van het cultureel erfgoed en de levensstijl van Europa; erkent daarnaast dat matige alcoholconsumptie, dat wil zeggen 10 gram per dag volgens het Actieplan Alcohol 2000-2005 van de Europese afdeling van de WHO (PAEA), helpt hart- en vaatziekten en ischemie bij personen van middelbare leeftijd te voorkomen en dat de kwaliteit van leven ook verband houdt met verantwoordelijke drinkgewoonten; erkent dat de meerderheid van de alcoholgebruikers met mate consumeert en dat misbruik een gedragspatroon van een minderheid is;
 - 3. erkent dat op kennis gebaseerde interventies en gedegen wetenschappelijke evaluatie hebben bewezen kosteneffectief te zijn; nodigt daarom de lidstaten en alle belanghebbenden uit meer middelen te wijden aan informatie- en preventiecampagnes en -programma's;

4. wijst erop dat de meest urgente problemen op het gebied van alcoholmisbruik betrekking hebben op de effecten van alcohol op jonge mensen, die gevoeliger zijn voor lichamelijke en emotionele schade en voor sociaal leed dat het gevolg is van hun eigen drankgebruik of dat van anderen;
5. maakt zich zorgen om het toenemende alcoholgebruik onder jonge mensen en constateert een zorgwekkende trend om op steeds jongere leeftijd te beginnen met drinken, met gevaarlijke gewoonten zoals binge-drinking, gecombineerd gebruik van alcohol en drugs en rijden onder invloed;
6. roept, om de risico's van overmatig alcoholgebruik onder jonge mensen beter te kunnen aanpakken, de Commissie en de lidstaten op de volgende maatregelen in te voeren:
 - (i) het lanceren van voorlichtingscampagnes over de risico's van alcoholmisbruik, in het bijzonder door middel van lesprogramma's op school die zijn gericht op kinderen en adolescenten, en specifiek ook hun ouders om die te helpen aan alcohol gerelateerde problemen te bespreken binnen het gezin,
 - (ii) de toegang tot en beschikbaarheid van alcoholische dranken voor jonge mensen beperken, bijvoorbeeld door strikte toepassing van de bestaande wetgeving die verkoop van alcohol aan jonge mensen verbiedt, door verkopers en distributeurs, in het bijzonder supermarkten en andere winkels, intensiever te controleren en door elektronische identificatie verplicht te stellen voor de verkoop van alcoholische dranken in automaten, zoals nu al het geval is voor de verkoop van sigaretten,
 - (iii) de detailhandels- en horecabranche betrekken bij het opstellen en invoeren van concrete maatregelen om te voorkomen dat alcohol en alcopops worden verkocht en geschonken aan jonge mensen,
 - (iv) in het bijzonder aandacht besteden aan dranken als 'alcopops', die specifiek gericht zijn op jonge mensen, om ervoor te zorgen dat het alcoholische karakter duidelijk herkend kan worden door consumenten en dat de verkoop ervan aan jonge mensen verboden wordt; alsmede het stimuleren van hogere accijnzen op dergelijke dranken;
 - (v) een gemeenschappelijk wettelijk kader aannemen met minimumregels voor de leeftijdsgrenzen voor de verkoop van alcoholische dranken aan jonge mensen, dat moet worden ingevoerd op nationaal niveau,
 - (vi) op Europees niveau een alcohollimiet van 0% instellen voor beginnende bestuurders zoals al is voorgesteld door het Parlement in zijn resolutie van 18 januari 2007 over het Europees actieprogramma voor verkeersveiligheid¹;
 - (vii) meer mogelijkheden bieden om het bloedalcoholgehalte (BAG) te achterhalen en te verifiëren, ook door het gebruik van een automatische berekening op het internet en de ruime beschikbaarheid van ademanalyseapparatuur, in het bijzonder in disco's, cafés en stadions, en op autosnelwegen en wegen in het algemeen, in het bijzonder tijdens de nachtelijke uren,

¹ Aangenomen, P6_TA(2007)0009.

- (viii) alle noodzakelijke maatregelen nemen om de controle op rijden onder invloed tot het maximum te verhogen, door op Europees niveau gemeenschappelijke minimumregels voor controlefrequentie te stimuleren,
 - (ix) de straffen voor rijden onder invloed verhogen, zoals een langere intrekking van het rijbewijs en langduriger in beslag nemen van het voertuig,
 - (x) lidstaten aanmoedigen te zorgen voor de beschikbaarheid van alternatief openbaar vervoer voor bestuurders die alcohol hebben genuttigd,
 - (xi) uitbreiding van 'Bob-campagnes' ('wie rijdt, drinkt niet') via educatieve middelen,
 - (xii) in het leven roepen van een Europese prijs voor de beste campagne tegen alcoholmisbruik gericht op scholen en jonge mensen,
 - (xiii) intensivering van de uitwisseling van goede praktijken tussen de landelijke politiemachten voor controle op rijden onder invloed door jonge mensen,
 - (xiv) stimuleren van initiatieven die moeten zorgen voor psychologische follow-up voor minderjarigen die in het ziekenhuis belanden met een acute alcoholvergiftiging;
7. is van mening dat het probleem van alcoholreclame die zich richt op jonge mensen met spoed moet worden aangepakt;
 8. verzoekt de Commissie op Europees niveau uniforme regels te introduceren voor de tijden waarop reclamespots voor alcoholische dranken mogen worden uitgezonden;
 9. onderstreept de noodzaak maatregelen te nemen tegen de sponsoring door alcoholmerken van sport- en cultuurevenementen die zijn gericht op jonge mensen of waar een groot deel van de bezoekers uit jonge mensen bestaat;
 10. doet een beroep op de Commissie om initiatieven te stimuleren die gericht zijn op de uitwisseling van goede medische praktijken evenals het stimuleren van informatiecampagnes die zijn ontworpen om mensen bewust te maken van de risico's van alcoholmisbruik;
 11. verzoekt de Commissie tegelijkertijd de verspreiding te ondersteunen van instrumenten als AUDIT (Alcohol Use Disorders Identification Test), ontwikkeld door de Wereldgezondheidsorganisatie, die een snelle identificatie van mensen die een risico lopen mogelijk maken, al voordat deze erkennen een alcoholprobleem te hebben; beseft dat een tijdig informeel gesprek tussen huisarts en patiënt een van de meest efficiënte middelen is om patiënten te informeren over de risico's die zijn verbonden aan alcoholmisbruik en om de noodzakelijke gedragsveranderingen bij probleemdrinkers te stimuleren;
 12. is van mening dat vrouwen beter geïnformeerd zouden moeten worden over de risico's van alcoholgebruik tijdens de zwangerschap en over foetaal alcoholyndroom in het bijzonder, om te voorkomen dat pasgeboren baby's door deze aandoening worden getroffen; stelt verder voor dat klinieken voor aanstaande moeders moeten worden

geschoold om potentiële gevallen van schadelijk alcoholgebruik zo vroeg mogelijk te kunnen herkennen en om deze vrouwen te helpen volledig te stoppen met het drinken van alcohol tijdens hun zwangerschap;

13. is van mening dat de Commissie en de lidstaten de noodzakelijke maatregelen moeten nemen om de schadelijke sociale effecten van alcohol, zoals huiselijk geweld, aan te pakken; vraagt om meer sociale steun voor gezinnen die lijden onder overmatig gebruik van alcohol; roept op tot speciale sociale hulp aan kinderen die opgroeien in een gezin met aan alcohol gerelateerde problemen; stelt voor dat er een alarmnummer wordt ingesteld om aan alcohol gerelateerde mishandeling binnen het gezin te melden;
14. vindt het belangrijk om, met betrekking tot de arbeidswetgeving van de EU en de lidstaten, alcoholproblemen op de werkvloer aan te pakken door de betrokken personen aan te moedigen hulp te zoeken, maar herinnert eraan dat dit altijd dient te gebeuren met inachtneming van de privacy en de rechten van het individu; dringt er bij werkgevers op aan speciale aandacht te besteden aan alcoholmisbruik op de werkvloer door preventieve voorlichtingsprogramma's te organiseren en hulp te bieden aan werknemers met alcoholproblemen, gezien het feit dat drinken tijdens het werk te allen tijde verboden zou moeten zijn;
15. is ervan overtuigd dat het terugdringen van het aantal verkeersongevallen die het gevolg zijn van alcohol (17 000 doden per jaar) en de daaraan gerelateerde schade een prioriteit is voor de EU; doet, om de risico's van overmatig alcoholgebruik in het verkeer beter te kunnen aanpakken, een beroep op de Commissie en de lidstaten om de volgende maatregelen te nemen:
 - (i) stimuleren van een aanzienlijke toename van de controles van het bloedalcoholgehalte door op Europees niveau minimumregels vast te leggen voor de controlefrequentie en de plaatsen waar de controles moeten worden geïntensiveerd (autosnelwegen, wegen, cafés, discotheken, in het bijzonder tijdens de nachtelijke uren),
 - (ii) stimuleren van zwaardere straffen voor rijden onder invloed, zoals langere intrekking van het rijbewijs,
 - (iii) stimuleren van het instellen van 0,5 g/l als het maximaal toegestane bloedalcoholgehalte voor bestuurders van voertuigen waarvoor een rijbewijs categorie A of B is vereist en 0,2g/l voor bestuurders van voertuigen waarvoor een rijbewijs van een hogere categorie is vereist en voor alle beroepschauffeurs;
16. benadrukt dat alle effectieve middelen om rijden onder invloed te voorkomen moeten worden gestimuleerd; dringt aan op de verdere ontwikkeling van alcoholsloten en andere instrumenten die rijden onder invloed mechanisch verhinderen, in het bijzonder voor beroepschauffeurs;
17. nodigt de Commissie uit informatiecampagnes over de negatieve effecten van alcoholmisbruik op de lichamelijke en geestelijke gezondheid en op het maatschappelijk welzijn te lanceren of ondersteunen;
18. dringt er bij de lidstaten op aan het probleem van illegale verkoop van alcohol en verkoop

van alcohol op de zwarte markt aan te pakken, de kwaliteit van de verkochte alcohol te controleren en zelfgemaakte alcoholproducten (zoals gedistilleerde producten), die dodelijk kunnen zijn, intensiever te controleren;

19. nodigt alle belanghebbenden uit om, binnen het door de Commissie voorgestelde Forum Alcohol en Gezondheid, de invoering te stimuleren van concrete acties en programma's ter bestrijding van aan alcohol gerelateerde schade, gezien het feit dat het Forum als voornaamste doelen heeft het uitwisselen van goede praktijken, het stimuleren van bereidheid om deel te nemen aan acties, het garanderen van goede evaluatie van de acties en het toezien op de effectieve implementatie ervan;
20. herinnert eraan dat het gebruik van gezondheidsbeweringen over alcoholische dranken verboden is en dat beweringen over de voedingswaarde slechts in uitzonderlijke gevallen toegestaan zijn, zoals is vastgelegd in Verordening (EG) Nr. 1924/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen¹;
21. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

¹ PB L 404 van 30.12.2006, blz. 9.